



МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
Одеський державний екологічний університет

«Затверджено»  
на засіданні групи забезпечення  
спеціальності  
від «13» 06 2023 року  
Протокол № 9  
Голова групи  Чугай А.В.

«УЗГОДЖЕНО»  
Декан природоохоронного факультету  
 Чугай А.В.

## СИЛЛАБУС

навчальної дисципліни

«Правознавство»

(назва навчальної дисципліни)

Спеціальність 101 «Екологія»

(шифр та назва спеціальності)

«Екологія та охорона довкілля»

(назва освітньої програми)

Молодший бакалавр денна

(рівень вищої освіти)

(форма навчання)

II 3 3/90 залік

(рік навчання) (семестр навчання) (кількість кредитів ЄКТС/годин) (форма контролю)

Циклова комісія з правових дисциплін

(кафедра)

Одеса, 2023 р.

Автор: Швидченко І.Г., доцент кафедри екологічного права і контролю  
(прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Поточна редакція розглянута на засіданні кафедри екологічного права і контролю від «05 » 06.2023 року, протокол № 9.

Викладачі: лекційні та практичні заняття: Швидченко І.Г., доцент кафедри екологічного права і контролю (вид навчального заняття: прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Рецензент: к.геогр.н., доцент Владимирова О.Г.

#### Перелік попередніх редакцій

Прізвища та ініціали авторів	Дата, № протоколу	Дата набуття чинності
Швидченко І.Г.	07.11.2022, № 4	07.11.2022

### 1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета	Вивчення дисципліни забезпечує сформування у студентів знання держави та права; системи та інститутів права, а також дає чітке уявлення щодо органічних зв'язків Конституційного права з зокремними галузями права; вивчення розвитку Конституції України та впливу конституційного права України на всі галузі права та міжгалузеві зв'язки; аналіз юридичної відповідальності за скоєне правопорушення; державотворчі процеси в Україні; крім того сприяє формуванню патріотизму, громадсько-політичної та правової культури майбутнього спеціаліста.
Компетентність	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства і необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав та свобод людини і громадянина в Україні.
Результат навчання	Обґрунтовувати та застосовувати природні (безпечні) та штучні системи і процеси в основі природозахисних технологій відповідно екологічного імперативу та концепції сталого розвитку
Базові знання	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Основи теорії походження держави та права;</li> <li>• Поняття та функції держави та права;</li> <li>• Конституційний лад України: поняття та принципи;</li> <li>• Основні права та свободи людини та громадянина в Україні;</li> <li>• Порядок регулювання трудових правовідносин;</li> <li>• Відповідальність робітників та службовців за шкоду, заподіяну власнику;</li> <li>• Відповідальність власника за шкоду, заподіяну працівникові</li> </ul>

	<p>ушкодженням здоров'я;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Питання регулювання ринку праці в Україні;</li> <li>• Питання соціального захисту громадян;</li> <li>• Основи сімейного законодавства;</li> <li>• Договірні зобов'язання у цивільному та господарському праві;</li> <li>• Адміністративна відповідальність громадян та посадових осіб;</li> <li>• Поняття правопорушення, злочину та види юридичної відповідальності; відповідальність за злочини у кримінальному законодавстві.</li> </ul>
Базові вміння	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Вільно орієнтуватися в юридичній літературі (довідниках, законах, коментарях, кодексах) з метою застосування законодавства в практичній роботі;</li> <li>• Вирішувати задачі та життєві ситуації з вивчених галузей права;</li> <li>• Вільно вступати в правовідносини з юридичними та фізичними особами;</li> <li>• Відстоювати основні права та обов'язки людини та громадянина;</li> <li>• Складати проекти юридичних документів (позовних заяв, скарг, заяв, клопотань, наказів);</li> <li>• Виступати з доповідями на науково-практичних конференціях з правових питань.</li> </ul>
Базові навички	<ul style="list-style-type: none"> <li>• знати юридичну методологію та методи правового регулювання відносин у різних соціальних сферах;</li> <li>• знати основні теоретичні концепції виникнення держави та права;</li> <li>• знати принципи права;</li> <li>• знати поняття та класифікації нормативно-правових актів;</li> <li>• знати основні засади організаційно-правового статусу органів управління;</li> <li>• знати міжнародно-правові джерела права.</li> </ul>
Пов'язані силлабуси	
Попередня дисципліна	
Наступна дисципліна	
Кількість годин	<p>лекції: 30 год.  Семінарські заняття 15 год.  самостійна робота студентів: 45 год.</p>

## 2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

### 2.1. Лекційні модулі

Код	Назва модуля та тем	Кількість годин	
		аудиторні	СРС
ЗМЛ1	<p><b>Основи загальної теорії держави та права</b></p> <p><b>Тема 1. Держава як соціальний інститут.</b> Загальна характеристика первісного суспільства Теорії походження держави і права. Історичні типи держав. Держава: поняття, ознаки, функції.</p> <p><b>Тема 2. Форми держави.</b> Правова держава. Поняття форми держави. Види держав за формою правління, формою державного устрою та за формою державного (політичного) режиму. Роль голови держави. Місцеве самоврядування.</p> <p><b>Тема 3. Феномен права. Право в системі засобів соціального регулювання</b> Поняття “правові норми” і “соціальні норми”. Правова система. Співвідношення понять “інститут права”, “галузь права», “підгалузь права”.</p> <p><b>Тема 4. Право. Джерела права. Законодавчий процес.</b> Визначення права. Різноманітність джерел права у світі. Законодавчий процес</p> <p><b>Тема 5. Правові відносини. Правосвідомість та правова культура. Юридичні факти.</b> Поняття, види, структура правовідносин. Юридичні факти як підстава виникнення, припинення та зміни правовідносин.</p> <p><b>Тема 6 Правомірна поведінка, правопорушення, юридична відповідальність.</b> Поняття правомірної поведінки. Поняття правопорушення. Юридична відповідальність – поняття та види. Правова свідомість громадян</p> <p><b>ПМКР1</b></p>	2	1
		2	1
		2	1
		2	2
		2	1
		2	2
			2

ЗМЛ2	<p><b>Науково-теоретичні та правові засади окремих галузей права</b></p> <p><b>Тема 7 Загальна характеристика конституційного права як провідної галузі права України</b>          Поняття виборів та їх соціальна функція. Види виборів. Виборче право і виборча система. Особливість виборчої системи України. Поняття і соціальна функція референдумів. Види референдумів. Призначення та порядок проведення референдумів. Предмет всеукраїнського референдуму. Правова регламентація питань організації референдумів та визначення їх результатів.</p> <p><b>Тема 8. Основи цивільного права України</b>          Загальна характеристика цивільного кодексу. Фізичні та юридичні особи як суб'єкти цивільного права. Право власності. Спадкове право.</p> <p><b>Тема 9. Основи сімейного права України.</b>          Загальна характеристика сімейного кодексу. Поняття шлюбу, умови й порядок його укладання. Припинення шлюбу. Права та обов'язки подружжя. Шлюбний договір.</p> <p><b>Тема 10. Основи трудового права України</b>          Загальна характеристика джерел трудового права. Колективний договір. Трудовий договір. Робочий час. Час відпочинку. Трудова дисципліна. Охорона праці.</p> <p><b>Тема 11. Основи адміністративного права України.</b>          Загальна характеристика КУпАП. Поняття та ознаки адміністративного правопорушення. Склад адміністративного правопорушення. Види адміністративних стягнень. Адміністративна відповідальність неповнолітніх.</p> <p><b>Тема 12. Основи кримінального права України.</b>          Загальна характеристика Кримінального кодексу України. Поняття, ознаки та склад злочину. Обставини, які виключають злочинність діяння. Звільнення від кримінальної відповідальності. Покарання та його види. Звільнення від покарання та його відбування. Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх.</p> <p><b>ПМКР2</b></p>	4  2  2  2  3	3  1  1  1  3  2
	<b>ЗКР</b>		2
	Разом	30	25

Консультації: Швидченко І.Г., згідно з графіком консультацій, який затверджено на засіданні Циклової комісії з правових дисциплін: кожного Четверга з 10.00-14.00.

## 2.2. Практичний модуль

Код	Назва модуля та тем	Кількість годин	
		аудиторні	СРС
ЗМП	<b>Тема 1.</b> Виникнення держави. Поняття та ознаки держави	1	2
	<b>Тема 2.</b> Форма держави	2	2
	<b>Тема 3.</b> Феномен права. Право в системі засобів	2	2

	соціального регулювання		
	<b>Тема 4.</b> Право. Джерела права. Законодавчий процес.	2	2
	<b>Тема 5.</b> Правові відносини. Правосвідомість та правова культура. Юридичні факти.	2	2
	<b>Тема 6.</b> Правомірна поведінка, правопорушення, юридична відповідальність.	2	3
	<b>Тема 7.</b> Загальна характеристика конституційного права як провідної галузі права України.	2	3
	<b>Тема 8.</b> Найважливіші положення окремих галузей права.	2	4
	<b>Разом:</b>	<b>15</b>	<b>20</b>

Консультації: Швидченко І.Г., згідно з графіком консультацій, який затверджено на засіданні Циклової комісії з правових дисциплін: кожного Четверга з 10.00-14.00.

### ***2.3. Самостійна робота студента та контрольні заходи***

Код модуля	Завдання на СРС та контрольні заходи	Кількість годин	Строк проведення
ЗМ-Л1	Підготовка до лекційних занять	8	1 – 7 тиждень
	Підготовка до модульної тестової контрольної роботи (ТКР) (обов'язково)	2	7 тиждень
ЗМ-Л2	Підготовка до лекційних занять	11	8 – 14 тиждень
	Підготовка до модульної тестової контрольної роботи (ТКР) (обов'язково)	2	
ЗМ-П1	Підготовка до практичних занять		
	Підготовка до усного опитування (УО) (обов'язково)	20	1 - 14 тиждень
ЗКР	Підготовка до заліку	2	15 тиждень
	<b>Разом:</b>	<b>45</b>	

#### **2.3.1. Методика проведення та оцінювання контрольного заходу для ЗМЛ1 та ЗМЛ2.**

Організація контролю знань студентів побудована за накопичувально-модульним принципом згідно вимог діючого в університеті Положення «Про проведення підсумкового контролю знань студентів».

З теоретичного курсу навчальної дисципліни студент повинен бути готовим відповідати на усні запитання лектора під час лекційних занять; надати письмові відповіді на 10 тестових запитань варіантів ЗМЛ1 та ЗМЛ2 контрольного завдання. Завдання модульних контрольних робіт складені у тестовому вигляді закритого типу.

Формами контролю засвоєння теоретичних знань є модульні контрольні роботи (внутрішньо семестровий контроль), усне опитування під час семінарських занять (поточний контроль), отримання заліку (підсумкова атестація).

Варіанти модульних контрольних робіт містять по десять запитань у тестовому вигляді. Кожна вірна відповідь оцінюється у 5 балів. Максимальна кількість балів за виконаний варіанти ЗМЛ1 та ЗМЛ2 становить по 50 балів. Максимальна кількість балів яку студент може отримати з лекційної частини складає 100 балів.

### ***2.3.2. Методика проведення та оцінювання контрольного заходу для ЗМ-ПІ.***

Формою контролю практичного модулю ЗМП є усне опитування під час проведення семінарських занять. Максимальна кількість балів за кожне семінарське заняття складає 10 балів. Максимальна кількість балів яку студент може отримати за практичні заняття студент може отримати 70 балів

### ***2.3.3. Методика проведення та оцінювання ЗКР.***

Загальна максимальна кількість балів з дисципліни «Правознавство» яку студент може отримати, складає 170 балів.

Студент вважається допущеним до семестрового заліку, якщо він виконав усі види робіт, які передбачені Силлабусом дисципліни і набрав за модульною системою не менше 50% за теоретичну та практичні частини дисципліни. В балах це 50 балів за лекційну частину та 35 балів за практичну частину.

Залікова контрольна робота формується у вигляді тестових завдань закритого типу, тобто формується по усьому переліку питань з початкової дисципліни та містить 20 запитань. Студент повинен вибрати правильну відповідь із декількох запропонованих.

Загальний бал залікової контрольної роботи еквівалентний відсотку правильних відповідей із загального обсягу питань залікової контрольної роботи. Максимальна кількість балів за залікову контрольну роботу складає 20 балів.

### 3. РЕКОМЕНДАЦІ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

#### 3.1. Модуль ЗМЛ1 та ЗМЛ2

##### 3.1.1. Повчання

##### **ЗМЛ1 «Основи загальної теорії держави та права»**

При вивченні тем змістовного модулю 1 «Основи загальної теорії держави та права» студентам слід звернути увагу на аспекти, що наведені нижче.

При підготовці до теми 1 «**Держава як соціальний інститут**» студент повинен знати матеріал з рекомендованої основної літератури [1,20,21,39].

Особливу увагу треба звернути на: характеристику первісного суспільства та детальний аналіз теорій походження держави і права. Крім того звернути увагу на поняття, ознаки та функції держави.

При вивченні теми 2 «**Форми держави**» студент повинен знати матеріал з рекомендованої літератури [1,20,22,25].

Особливу увагу треба звернути на: поняття правової держави та її особливості, детально розглянути форми держави та її складові. Також потрібно проаналізувати особливості місцевого самоврядування.

При вивченні теми 3 «**Феномен права. Право в системі засобів соціального регулювання**» студент повинен знати матеріал з рекомендованих нормативно-правових документів [1] та основної літератури [20,21,22,23,26].

Особливу увагу слід приділити вивченню понять «правові норми», «соціальні норми», «правова система»; співвідношення понять «інститут права», «галузь права», «підгалузь права».

При вивченні теми 4 «**Право. Джерела права. Законодавчий процес**» студент повинен знати матеріал з рекомендованих нормативно-правових документів [1] та основної літератури [20,23,25,29].

Особливу увагу при вивченні теми слід приділити визначенню права, характеристикі джерел права у світі, детальному аналізу законодавчого процесу.

При вивченні теми 5 «**Правові відносини. Правосвідомість та правова культура. Юридичні факти**» студенти повинні знати матеріал з рекомендованих нормативно-правових документів [1,2] і рекомендованої основної літератури [20,26,37,38].

Особливу увагу при вивченні теми слід приділити аналізу поняття та структури правовідносин та юридичних фактів, як підставі виникнення, припинення та зміни правовідносин.

При вивченні теми 6 «**Правомірна поведінка, правопорушення, юридична відповідальність**» студенти повинні знати матеріал з рекомендованих нормативно-правових документів [3,5] і рекомендованої основної літератури [20,21,25,39].

Особливу увагу при вивченні теми слід приділити аналізу поняття правомірної поведінки та поняття правопорушення; складу правопорушення; особливостей суб'єктів правопорушення та детально проаналізувати поняття та види юридичної відповідальності.



## **ЗМЛ2 «Науково-теоретичні та правові засади окремих галузей права»**

При вивченні тем змістовного модулю 2 **«Науково-теоретичні та правові засади окремих галузей права»** студентам слід звернути увагу на аспекти, що наведені нижче.

При вивченні теми 7 **«Загальна характеристика конституційного права як провідної галузі права України»** студенти повинні знати матеріал з рекомендованих нормативно-правових документів [1,3,5] і рекомендованої основної літератури [20,22,25,28,38,40,42].

Особливу увагу при вивченні теми слід приділити аналізу поняття виборів; видам виборів; основним засадам виборчого права і виборчої системи; детально проаналізувати виборчу систему України. Поняття і соціальна функція референдумів. Види референдумів. Призначення та порядок проведення референдумів.

При вивченні теми 8 **«Основи цивільного права України»** студенти повинні знати матеріал з рекомендованих нормативно-правових документів [1,2] і рекомендованої основної літератури [20,26,37,39,40].

Особливу увагу при вивченні теми слід приділити характеристиці цивільного кодексу України; фізичним та юридичним особам як суб'єктам цивільного права.

При вивченні теми 9 **«Основи сімейного права України»** студенти повинні знати матеріал з рекомендованих нормативно-правових документів [1,5] та основної літератури [20,25,27,35].

Особливу увагу при вивченні теми слід приділити характеристиці сімейного кодексу; поняття шлюбу, умови й порядок його укладання; шлюбному договору.

При вивченні теми 10 **«Основи трудового права України»** студенти повинні опанувати матеріал з рекомендованих нормативно-правових документів [1,3,17] та основної літератури [19,20,24,33,34,44].

Особливу увагу необхідно приділити змісту характеристики джерел трудового права; визначення понять «колективний договір», «трудова угода», «робочий час», «час відпочинку» та «трудова дисципліна».

При вивченні теми 11 **«Основи адміністративного права України»** студенти повинні опанувати матеріал з рекомендованих нормативно-правових документів [1,6] та основної літератури [20,25,29,36,37,46].

Особливу увагу необхідно приділити змісту та характеристиці джерел адміністративного права, а саме КУпАП; визначенню поняття та складу адміністративного правопорушення; детально розглянути види адміністративних стягнень; проаналізувати адміністративну відповідальність неповнолітніх

При вивченні теми 12 **«Основи кримінального права України»** студенти повинні опанувати матеріал з рекомендованих нормативно-правових документів [1,7] та основної літератури [27,37,38,40,41].

Особливу увагу необхідно приділити змісту та характеристиці Кримінального кодексу України; визначенню поняття, ознак та складу злочину; детально розглянути покарання та його види, звільнення від покарання та його

відбування; крім того приділити увагу аналізу кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх.

### 3.1.2. Питання для самоперевірки

#### Тема 1. Держава як соціальний інститут.

1. Які причини виникнення держави та права?
2. Назвіть переваги та недоліки теорій походження держави.
3. Яка класифікація функцій держави є загальноприйнятою?

#### Тема 2. Форми держави.

1. Чи залежать складові елементи форми держави один від одного?
2. Дайте визначення форми держави.
3. Дайте визначення форми державного устрою.
4. Дайте визначення форми державного правління.
5. Дайте визначення державного режиму.
6. Які є види державного режиму?

#### Тема 3. Феномен права. Право в системі засобів соціального регулювання

1. Дайте визначення поняття та видів соціальних норм.
2. Дайте визначення поняття «правова норма».
3. Дайте визначення поняття «правова система»
4. Проведіть аналіз понять «галузь права», «підгалузь права» та «правовий інститут».

#### Тема 4. Право. Джерела права. Законодавчий процес.

1. Дайте визначення поняття та основним ознакам права.\*
2. Назвіть основні функції права.\*
3. Що таке джерело права?\*
4. Охарактеризуйте види джерел права.
5. Як співвідносяться поняття «закон» та «підзаконний акт»?
6. Назвіть суб'єктів законодавчої ініціативи.
7. Назвіть стадії законодавчого процесу?

#### Тема 5. Правові відносини. Правосвідомість та правова культура.

##### Юридичні факти.

1. Дайте визначення поняттю «правовідносини».\*
2. Що таке «правоздатність» та «дієздатність»?\*
3. З якого віку настає правоздатність?
4. Дайте визначення поняття «правова культура».
5. Назвіть основні причини виникнення юридичних фактів.

## **Тема 6 Правомірна поведінка, правопорушення, юридична відповідальність.**

1. Дайте визначення поняттю «правомірна поведінка».
2. Що таке «правопорушення»?\*
3. Дайте характеристику суб'єкту та суб'єктивній стороні правопорушення?\*
4. Поняття та види юридичної відповідальності.\*

## **Тема7 Загальна характеристика конституційного права як провідної галузі права України**

1. Які види виборчої системи існують?
2. Що таке «активне виборче право»?
3. Назвіть складові виборчої системи України.
4. Яка мета референдуму?
5. Які питання не можна виносити на референдум?

## **Тема 8. Основи цивільного права України**

1. Розкрийте структуру цивільного кодексу.
2. Особливості правоздатності та дієздатності юридичної особи.
3. Назвіть основні форми власності\*.
4. Види спадкування.

## **Тема 9. Основи сімейного права України.**

1. Що є предметом сімейного права як галузі права?
2. Розкрийте структуру сімейного кодексу
3. Умови та порядок укладення та припинення шлюбу.
4. Особисті немайнові права подружжя.
5. Зміст шлюбного договору.

## **Тема 10. Основи трудового права України**

1. Що таке трудове право як галузь законодавства?\*
2. Дайте визначення колективному договору.\*
3. Чим відрізняється трудовий договір від контракту?\*
4. Поняття та види робочого часу.\*
5. Види часу відпочинку.\*

## **Тема 11. Основи адміністративного права України.**

1. Що є предметом адміністративного права?
2. Розкрийте структуру Кодексу про адміністративні правопорушення.
3. Дайте визначення адміністративному правопорушенню.\*
4. Склад адміністративного правопорушення.\*
5. Охарактеризуйте основні види адміністративних стягнень.\*
6. Які особливості адміністративної відповідальності неповнолітніх?

## **Тема 12. Основи кримінального права України.**

1. Що є предметом кримінального права?
2. Розкрийте структуру Кримінального Кодексу.
3. Дайте визначення кримінальному злочину.\*
4. Склад злочину.\*
5. Які особливості кримінальної відповідальності за злочини проти довкілля?\*

\* - підкреслено та виділено курсивом питання базових результатів навчання.

### 3.2. Питання до семінарських занять модуля ЗМП1

**Тема 1.** Виникнення держави. Поняття та ознаки держави

1. Якою була організація влади у первісному суспільстві?
2. На чому базувалися соціальні норми первісного суспільства?
3. Назвіть переваги та недоліки теорії походження держави.
4. Що таке держава?
5. Назвіть основні ознаки держави.

Література [1, 2].

**Тема 2.** Форма держави

1. Назвіть елементи форми держави.
2. Які особливості та види складної форми державного устрою.
3. Визначте основні ознаки видів змішаної республіки.
4. Що таке демократія та теорія розподілу влади?
5. Дайте характеристику видам антидемократичного режиму.

Література [1, 2].

**Тема 3.** Феномен права. Право в системі засобів соціального регулювання

1. Назвіть види соціальних норм. Які особливості правової норми?
2. Назвіть основні функції права.
3. Які основні відмінності правової норми від інших соціальних норм?

Література [1, 2].

**Тема 4.** Право. Джерела права. Законодавчий процес.

1. Що таке право?
2. Склад правової норми.
3. Назвіть види джерел права.
4. Які відмінності між законом та підзаконним актом?
5. Що таке законодавчий процес?
6. Назвіть основні стадії законодавчого процесу в Україні.

Література [1, 2,3].

**Тема 5.** Правові відносини. Правосвідомість та правова культура. Юридичні факти.

1. Визначте поняття «правові відносини»
2. Особливості поняття «правоздатність» та «дієздатність».
3. Визначте склад правовідносин.
4. Що таке «юридичні факти»?

Література [ 2].

**Тема 6** Правомірна поведінка, правопорушення, юридична відповідальність.

1. Назвіть основні ознаки правопорушення.
2. Дайте характеристику складу правопорушення.
3. В чому відмінність між поняттями «проступок» та «злочин».
4. Які основні цілі та функції юридичної відповідальності?
5. Назвіть основні види юридичної відповідальності.

Література [2,4].

**Тема 7.** Загальна характеристика конституційного права як провідної галузі права України.

1. Як ви розумієте гарантованість конституційних прав і свобод?
2. Які права, закріплені в Конституції України, відносяться до соціальних, економічних та культурних прав?
3. Що є гарантом прав і свобод людини і громадянина в Україні?
4. Що є офіційними знаками в Україні?

Література [2,3].

**Тема 8.** Найважливіші положення окремих галузей права.

1. Як можна визначити сімейне право?
2. Який існує порядок укладання шлюбу?
3. Яке майно одруженої особи називається особистим?
4. Як здійснюється усиновлення.
5. Що є предметом трудового права?
6. Що таке трудові правовідносини?
7. Які існують види трудового договору?
8. Право на відпустку та види відпусток.
9. Які відносини регулює цивільне право?
10. Що таке право власності?
11. Які існують види договорів?
12. Що таке спадкове право?
13. Поняття адміністративного права. Суб'єкти адміністративного права.
14. Поняття та ознаки адміністративного правопорушення. Які ви знаєте види адміністративних стягнень?
15. Що таке Кримінальне право України як галузь права?

16. Які стадії злочину існують?
  17. Які загальні засади кримінальної відповідальності неповнолітніх?
  18. Дайте характеристику розділу 8 Кримінального Кодексу України.
- Література [2,3,4,5].

#### **4. ПИТАННЯ ДО ЗАХОДІВ ПОТОЧНОГО, ПІДСУМКОВОГО ТА СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ**

##### **4.1. Тестові завдання до модульної контрольної роботи модуля ЗМЛІ**

1. З якого віку настає повна дієздатність у фізичної особи?  
[література: 13 – ст.34]
2. До якої гілки влади відноситься Кабінет Міністрів?  
[література: 1 – стор.61]
3. Згідно до якої теорії походження держави держава виникла на підставі суспільного договору?  
[література: 1 – стор.12]
4. Теорія розподілу влади сформульована:  
[література: 2 – стор.14]
5. Важливою ознакою держави є:  
[література: 1– стор.15]
2. До системи судів України входять:
  - а. [література: 2 – стор.422]
3. Місцеве самоврядування – це:
  - а. [література: 3 – стор.176]
4. Правоздатність фізичної особи:
  - а. [література: 3 – стор.74]
5. Форма держави включає наступні елементи:
  - а. [література: 4– стор.94]
6. Державний режим може бути:  
[література: 3– стор.29]
7. Конституційний Суд України:  
[література: 2– стор.426]
8. За формою правління держави бувають:  
[література: 1– стор.22]
9. Обов'язковими складовими правовідносин є:  
[література: 4– стор.450]
- 10.3 юридичними фактами пов'язане:  
[література: 3– стор.348]
- 11.Парламент в Україні – це:  
[література: 2– стор.107]
- 12.Джерела права - це:  
[література: 2– стор.37]

- 13.3 якого віку припиняється правоздатність у фізичної особи?  
[література: 1– стор.39]
14. До якої гілки влади відносяться місцеві адміністрації:  
[література: 4– стор.299]
15. В Україні закони можуть прийматися:  
[література: 1– стор.35]
16. Парламентська монархія – це:  
[література: 3– стор.23]
- 17.3 чим може бути пов'язане позбавлення діздатності фізичної особи?  
[література: 13– ст.39]
18. Здатність фізичної особи своїми діями набувати прав та обов'язків – це:  
[література: 13– ст.30]
19. Що НЕ є видом систематизації права:  
[література: 4– стор.52]
20. Який із запропонованих суб'єктів НЕ має права законодавчої ініціативи?  
[література: 3– стор.58]
21. У республіці органи державної влади формуються  
[література: 3– стор.25]
22. Що НЕ є формою територіального устрою держави?  
[література: 1– стор.25]
23. Підзаконні нормативно-правові акти в Україні – це:  
[література: 3– стор.55]
24. Якщо особа вступила до шлюбу раніше 18ти років, дієздатність:  
[література: 4– стор.593]
25. США є:  
[література: 2– стор. 20]
26. Конституція України прийнята у формі:  
[література: 2– стор. 73]
27. Обмеження дієздатності – це:  
[література: 13– ст.39]
28. Обов'язковими складовими правовідносин є:  
[література: 2– стор. 43]
- 29.3 юридичними фактами пов'язане:  
[література: 2– стор.40]
30. У світі існують парламенти:  
[література: 3– стор.161]

#### **4.2 Тестові завдання до модульної контрольної роботи модуля ЗМЛ2**

1. Які види юридичної відповідальності існують?  
[література: 2 – стор.48]
2. Кримінальна відповідальність - це:  
[література: 2 – стор.381]
3. До складу злочину входять:  
[література: 5– стор.209]

4. Назвіть існуючі форми власності:  
[література: 4– стор.467]
5. Недійсна угода – це:  
[література: 4– стор.480]
6. Активне виборче право – це:  
[література: 3– стор.142]
7. Функцією юридичної відповідальності НЕ є:  
[література: 1– стор.44]
8. З якого віку можливий вступ до шлюбу за загальним правилом (для дівчини)?  
[література: 4– стор.593]
9. Трудовий договір припиняється в разі:  
[література: 4– стор.356]
10. Обставинами, що пом'якшують кримінальне покарання НЕ є:  
[література: 5– стор.153]
11. До соціальних відпусток НЕ належать:  
[література: 3– стор.542]
12. До спільного майна подружжя входить:  
[література: 4– стор.596]
13. В Україні депутати Верховної Ради обираються:  
[література: 3– стор.144]
14. Конституційний контроль – це:  
[література: 4– стор.195]
15. Виберіть вірне твердження:  
[література: 4– стор.213]
16. За часом проведення вибори на Україні поділяються на:  
[література: 3– стор.141]
17. Чи здійснюється в Україні принцип рівного голосування?  
[література: 3– стор.145]
18. Громадянство – це:  
[література: 4– стор.211]
19. Під час декретної відпустки:  
[література: 2– стор.258]
20. Робочий тиждень триває:  
[література: 2– стор.257]
21. Коли була прийнята Конституція України:  
[література: 4– стор.204]
22. Назвіть існуючі види угод:  
[література: 4– стор.479]
23. Суб'єктивне виборче право поділяється на:  
[література: 4– стор.249]
24. Особа, що має докази приналежності до громадянств двох держави, - це:  
[література: 2– стор.90]
25. Принцип вільної участі у виборах означає, що:  
[література: 3– стор.144]



26. Чи здійснюється в Україні принцип прямого голосування?  
[література: 3– стор.146]
27. Принцип загального виборчого права означає, що:  
[література: 3– стор.144]
28. Від спадкування відстороняються:  
[література: 3– стор.370]
29. Трудовий договір укладається між:  
[література: 3– стор.509]
30. Заповіт – це:  
[література: 3– стор.370]

#### 4.3 Тестові завдання до залікової контрольної роботи.

1. Теорія розподілу влади сформульована:  
[література: 2 – стор.14]
2. Важливою ознакою держави є:  
[література: 1– стор.15]
3. До системи судів України входять:  
[література: 2 – стор.422]
4. З якого віку настає повна дієздатність у фізичної особи?  
[література: 13 – ст.34]
5. До якої гілки влади відноситься Кабінет Міністрів?  
[література: 1 – стор.61]
6. Згідно до якої теорії походження держави держава виникла на підставі суспільного договору?  
[література: 1 – стор.12]
7. Місцеве самоврядування – це:  
[література: 3 – стор.176]
8. Правоздатність фізичної особи:  
[література: 3 – стор.74]
9. Форма держави включає наступні елементи:  
[література: 4– стор.94]
10. Джерела права - це:  
[література: 2– стор.37]
11. Які види юридичної відповідальності існують?  
[література: 2 – стор.48]
12. Кримінальна відповідальність - це:  
[література: 2 – стор.381]
13. До складу злочину входять:  
[література: 5– стор.209]
14. Назвіть існуючі форми власності:  
[література: 4– стор.467]
15. Недійсна угода – це:  
[література: 4– стор.480]
16. Активне виборче право – це:

- [література: 3– стор.142]*
- 17.3** якого віку припиняється правоздатність у фізичної особи?  
*[література: 1– стор.39]*
- 18.** До якої гілки влади відносяться місцеві адміністрації:  
*[література: 4– стор.299]*
- 19.** В Україні закони можуть прийматися:  
*[література: 1– стор.35]*
- 20.** Парламентська монархія – це:  
*[література: 3– стор.23]*
- 21.** З чим може бути пов'язане позбавлення діздатності фізичної особи?  
*[література: 13– ст.39]*
- 22.** Державний режим може бути:  
*[література: 3– стор.29]*
- 23.** Конституційний Суд України:  
*[література: 2– стор.426]*
- 24.** За формою правління держави бувають:  
*[література: 1– стор.22]*
- 25.** Обов'язковими складовими правовідносин є:  
*[література: 4– стор.450]*
- 26.** З юридичними фактами пов'язане:  
*[література: 3– стор.348]*
- 27.** Парламент в Україні – це:  
*[література: 2– стор.107]*
- 28.** Трудовий договір припиняється в разі:  
*[література: 4– стор.356]*
- 29.** Обставинами, що пом'якшують кримінальне покарання НЕ є:  
*[література: 5– стор.153]*
- 30.** До соціальних відпусток НЕ належать:  
*[література: 3– стор.542]*
- 31.** До спільного майна подружжя входить:  
*[література: 4– стор.596]*
- 32.** В Україні депутати Верховної Ради обираються:  
*[література: 3– стор.144]*
- 33.** Конституційний контроль – це:  
*[література: 4– стор.195]*
- 34.** Виберіть вірне твердження:  
*[література: 4– стор.213]*
- 35.** За часом проведення вибори на Україні поділяються на:  
*[література: 3– стор.141]*
- 36.** Здатність фізичної особи своїми діями набувати прав та обов'язків – це:  
*[література: 13– ст.30]*
- 37.** Що НЕ є видом систематизації права:  
*[література: 4– стор.52]*
- 38.** Який із запропонованих суб'єктів НЕ має права законодавчої ініціативи?  
*[література: 3– стор.58]*

39. У республіці органи державної влади формуються  
*[література: 3– стор.25]*
40. Що НЕ є формою територіального устрою держави?  
*[література: 1– стор.25]*
41. Чи здійснюється в Україні принцип рівного голосування?  
*[література: 3– стор.145]*
42. Громадянство – це:  
*[література: 4– стор.211]*
43. Під час декретної відпустки:  
*[література: 2– стор.258]*
44. Робочий тиждень триває:  
*[література: 2– стор.257]*
45. Коли була прийнята Конституція України:  
*[література: 4– стор.204]*
46. Назвіть існуючі види угод:  
*[література: 4– стор.479]*
47. Суб'єктивне виборче право поділяється на:  
*[література: 4– стор.249]*
48. Особа, що має докази приналежності до громадянств двох держави, - це:  
*[література: 2– стор.90]*
49. Принцип вільної участі у виборах означає, що:  
*[література: 3– стор.144]*
50. Чи здійснюється в Україні принцип прямого голосування?  
*[література: 3– стор.146]*
51. Принцип загального виборчого права означає, що:  
*[література: 3– стор.144]*
52. Від спадкування відстороняються:  
*[література: 3– стор.370]*
53. Трудовий договір укладається між:  
*[література: 3– стор.509]*
54. Заповіт – це:  
*[література: 3– стор.370]*
55. Підзаконні нормативно-правові акти в Україні – це:  
*[література: 3– стор.55]*

## 5. ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

(нормативно-правові документи треба використовувати з урахуванням змін.

*Режим доступу до електронного ресурсу – zakon.rada.gov.ua)*

### Основна література:

1. Гринь О.Д., Донченко О.І. Правознавство: навчальний посібник. -Одеса: «Фенікс», 2016.-205с.
2. Пилипенко П. Д., Грищук В.К., Кельман М.С. Основи правознавства: Навчальний посібник.-2-ге видання, перероблене і доповнене - Львів: «Магнолія плюс», 2005.
3. Пузанова Г.І. Основи права: Навчальний посібник. – Одеса: «Фенікс», 2004. – 655 с.
4. Правознавство: підручник/А.І.Берлач, С.С.Бичкова, Д.А.Карпенко та ін.- К.:Всеукраїнська асоціація видавників «Правова єдність», 2008.-864с.
5. Багрій –Шахматов Л.В. Кримінальне право України . Загальна частина:- Одеса-2004.-675с.

### Додаткова література:

1. Авторське право і суміжні права. Законодавство та судова практика. Бюлетень законодавства і юридичної практики №3, 2003 р.
2. Збірник законів про працю. – К.: “Вікар”, 2002 р.
3. Законодавство України про відпустки. – К.: Юрінком Інтер. 2000 р.
4. Сімейне законодавство України. Збірник законодавчих та підзаконних актів. – К.: “Атіка”, 2003 р.
5. Законодавство України про адміністративну відповідальність. Бюлетень законодавства і юр. практики №6, 2003 р.
6. Основні чинні кодекси і закони України. К., “Махаон”, 2003 р.
7. Кельман М.С., Мурашин О.Г., Хома Н.М. Загальна теорія держави і права. Підручник. – Львів: «Новий світ – 2000», 2003 р.
8. Основи держави і права. Навчальний посібник. / За ред. А.М. Колодія і А.О. Олійника. – К.: “Либідь”, 1997 р.
9. П.М. Рабінович. Основи загальної теорії права та держави. Навч. посібн. – К.: “Атіка”, 2001 р.
10. Основи конституційного права України / За ред. проф. В.В. Копейчикова. – К: «Юрінком Інтер». 2000 р.
11. Права громадян України / Уклад.: Подпалій А.А. К., 1997 р.
12. Трудове право України. Практикум. – К.: «Юрінком Інтер», 1999 р.
13. Д.О. Карпенко. Трудове право України. Курс лекцій. К.,1999 р.
14. Адміністративне право України. Підручник.– К.: «Юрінком Інтер»,2001 р.

### Інформаційні ресурси

1. Електронний ресурс: [www.library-odeku.l6mb.com](http://www.library-odeku.l6mb.com)
2. <http://portal.rada.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
3. <http://kmu.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.
4. <http://ccu.gov.ua>- Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України.
5. <http://president.gov.ua> –м Офіційний веб-сайт Президента України.
6. <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».